

Motion till riksdagen 2005/06:Kr42

**av Monica Green och Helene Petersson (s)
med anledning av prop. 2005/06:192**

Lära, växa, förändra – Regeringens folkbildningsproposition

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om folkbildningsinsatser för att förbättra förutsättningarna för användande av modern teknik för medborgarna.

Motivering

I propositionen föreslås att regeringen lämnar i uppdrag till Folkbildningsrådet att genomföra särskilda insatser för att förbättra förutsättningarna för medborgarna att använda den moderna tekniken. Detta välkomnar vi, men vi vill påpeka att det krävs en bred och långsiktig satsning, med betydande resurser på folkbildning i ämnet och speciellt för den uppsökande verksamheten. Folkbildningens organisationer borde göra insatser för att undvika ett växande utanförskap.

Digitaliseringen spelar en viktig roll för möjligheterna till demokratiutveckling och innebär stora förändringar för alla medborgare. Utbildning, konsumtionsmönster, bankärenden, myndighetskontakter, samhällsinformation och underhållning påverkas och förändras. Kommunerna prövar nya former för medborgarinflytande, exempelvis e-demokrati i form av webbsamråd kring stadsplaneringsförslag. I dag kan medborgarna i vissa kommuner via ett personligt konto beställa tid hos vårdcentralen, avboka en tid eller förnya ett recept. En utveckling som kan underlätta vardagen och öka inflytandet för medborgarna.

Men de e-tjänster som utvecklas ska kunna användas. Kunskapsklyftan mellan uppkopplade och inte uppkopplade svenskar blir allt djupare. Det är inte acceptabelt att många medborgare står utanför och inte kan använda sig av de möjligheter som erbjuds. Det är en stor utmaning att få med alla! Vi har inte haft något folkligt samtal om e-samhällets mål eller innehåll i likhet med dem som föregick t.ex. kärnkraftsomröstningen och EU-valet. Det kan vara

Fel! Okänt namn på

ett av flera skäl till att några väljer att ställa sig utanför. Vi föreslår därför en folkbildningssatsning kring e-samhällets mål och innehåll.

Digitaliseringen är den andra stora folkbildningsutmaningen för att utveckla och stärka demokratin. Den första, i början av förra seklet, gjorde det möjligt för stora grupper som tidigare varit utanför att göra sina röster hörda. Nu ska medborgarna lära sig ett nytt språk, ett nytt sätt att delta i samhällslivet. Medborgarnas förmåga att söka och hitta information, skaffa sig kunskap och att föra en dialog på Internet kommer att ha en stor betydelse för deltagandet i den politiska processen i framtiden. Den bedömningen gjorde regeringen i propositionen Demokrati för det nya seklet (2001/02:80).

I grunden är det en demokratisk fråga, en fråga om delaktighet i samhällsutvecklingen. Alla ska med! Det formella utbildningsväsendet klarar inte detta. Här har folkbildningen kompetens, erfarenhet, dessutom en unik infrastruktur och inte minst en pedagogik som passar studieovana. Det är en stor utmaning att motivera dem som inte ser någon nytta med digitaliseringen, att få dem att utifrån egna behov och egen lust lära sig att använda sig av de möjligheter som finns. Den enskilde måste se vad just han eller hon har för nytta av Internet.

Propositionens skrivningar om att folkbildningens aktörer ska anlägga ett underifrånperspektiv för att identifiera och rekrytera deltagare, samt utveckla metoder för uppsökande verksamhet, ligger i linje med detta.

Det gör också skrivningarna om att folkbildningen även i fortsättningen ska sträva efter att nå dem med kort och ofullständig utbildning eller som på andra sätt är utsatta är i linje med folkbildningens strävan. Att ge mest till dem som fått minst är en viktig uppgift för att motverka utanförskap. Men det handlar om en betydligt större grupp att vända sig till. Det kan vara äldre, kvinnor, invandrare eller boende i glesbygd som frivilligt eller ofrivilligt står utanför IT-samhället idag.

Stockholm den 5 april 2006

Monica Green (s)

Helene Petersson (s)